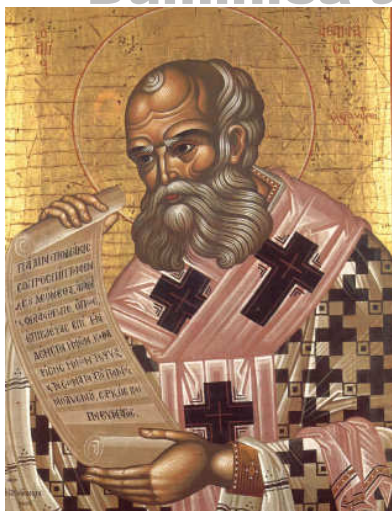

Credința și fapta

Foaie duminicală a parohiei "Toma Cozma"

Duminica a douăzeci și noua după Rusalii

**Sfinții
Atanasie
și
Chiril,
Arhiepiscopii
Alexandriei**

Cu faptele drepte credințe strălucind și toată credința cea rea stingând biruitori, purtători de biruință ați fost; cu dreapta credință pe toți îmbogățind, Biserica foarte împodobind, după vrednicie ați aflat pe Hristos Dumnezeu, Cel ce dăruiește nouă mare milă.

Troparul Sfinților Atanasie și Chiril

**Evanghelia duminicii
(Luca XVII, 12-19)**

12. Intrând într-un sat, L-au întâmpinat zece leproși care stăteau departe,
13. Și care au ridicat glasul și au zis: Iisuse, Învățătorule, fie-Ți milă de noi!
14. Și văzându-i, El le-a zis: Duceți-vă și vă arătați preoților. Dar, pe când ei se duceau, s-au curățit.
15. Iar unul dintre ei, văzând că s-a vindecat, s-a întors cu glas mare slăvind pe Dumnezeu.
16. Și a căzut cu fața la pământ la picioarele lui Iisus, mulțumindu-i. Și acela era samarinean.
17. Și răspunzând, Iisus a zis: Au nu zece s-au curățit? Dar cei nouă unde sunt?
18. Nu s-a găsit să se întoarcă să dea slavă lui Dumnezeu decât numai acesta, care este de alt neam?
19. Și i-a zis: Scoală-te și du-te; credința ta te-a mântuit.

Cuvânt de folos duhovnicesc la Evanghelia duminicii Sf. Ioan Gură de Aur

Trebuie să împlinim toate îndatoririle ce le avem față de semenii noștri și să mulțumim totdeauna lui Dumnezeu. Ar fi nechibzuit ca să ne bucurăm în fiecare zi de binefacerile Lui, dar să nu-I mulțumim nici cu un cuvânt, mai ales când această mulțumire ne este tot nouă de folos. Nu Dumnezeu are nevoie de cele ale noastre, ci noi avem nevoie de cele ale Lui. Mulțumirea ce I-o dăm nu-I adaugă nimic; dar pe noi ne apropie mult de Dumnezeu. Dacă aducându-ne aminte de binefacerile primite de la oameni ni se aprinde și mai mult dragostea de ei, cu mult mai mult dacă ne aducem aminte neconținut de binefacerile săvârșite de Dumnezeu asupra noastră suntem mai râvnitori în împlinirea poruncilor Lui. De aceea și Pavel spunea: „Fiți mulțumitori!” (Col. 3, 15). Cea mai bună pază a binefacerii este aducerea aminte de binefacere și neconținută mulțumire pentru binefacere. Asta e pricina că și înfricoșătoarele Taine, pline de nespusă mântuire, săvârșite la fiecare slujbă, se numesc *euharistie*, *adică mulțumire*, pentru că sunt o aducere aminte de multe binefaceri ale Lui Dumnezeu față de noi, pentru că ne arată capul purtării de grijă a lui Dumnezeu și pentru că toate ne pregătesc să-I mulțumim lui Dumnezeu.

Mulțumirea noastră să facă începutul cuvintelor și faptelor noastre! Să-I mulțumim nu numai pentru binefacerile făcute nouă, ci și pentru binefacerile făcute de Dumnezeu altora. Făcând așa, vom putea stărpi invidia, vom întări dragostea și o vom face mai curată. În acest sens, când Jertfa cea înfricoșătoare stă înaintea, preotul ne poruncește să mulțumim pentru întreaga lume, pentru cei ce au trăit înainte de noi, pentru cei din viață, pentru cele ce au fost mai înainte și pentru cele ce vor fi după acestea. Și îngerii, stând în cor, mulțumesc lui Dumnezeu pentru bunătățile date nouă, spunând: „Slavă întru cei de sus lui Dumnezeu și pe pământ pace și între oameni bunăvoire” (Luca 2, 14).

Dintre numeroasele minuni și binefaceri săvârșite de Hristos în timpul propovăduirii Sale pe pământ, vindecarea celor zece leproși reprezintă o situație peremptorie în care, putem afirma că sunt rezumate momentele esențiale ale realizării spirituale și locul aparte pe care îl are recunoștința spre Iisus. „Începutul bun”, al rugăciunii leproșilor, care „stăteau departe”, reiese din faptul că se rugau cu glas ridicat Învățătorului, să fie miluiți; depărtarea lor de Iisus nu este un impediment, pentru că rugăciunea anulează orice distanță între om și Dumnezeu. Hristos le împlinește cererea și sunt cu toții curățați de lepră; totuși, din cei zece leproși vindecați, numai unul s-a întors să-și arate recunoștința. Această stare de întoarcere (*metanoia*), îl deosebește fundamental de ceilalți tovarăși de suferință. Ceea ce Sfântul Apostol Pavel a spus despre darul și chemarea lui Dumnezeu că nu se iau înapoi, își găsește în această minune o strălucită explicație. Celor nouă leproși vindecați, care nu s-au ostenit să mulțumească Binefăcătorului lor, nu li se va lua darul înapoi (ceea ce nu înseamnă că nu-l pot singuri pierde), dar, vor beneficia în cel mai bun caz numai de efectul terapiei corporale, nu și de cel al celei duhovnicești. „*Și a căzut cu fața la pământ la picioarele lui Iisus, mulțumindu-l. Și acela era samarinean*” (Luca 17, 16) - Samarineanul recunoscător dă slavă lui Dumnezeu pentru darul primit și îi este oferită o a doua mare binecuvântare: „*Scoală-te și du-te; credința ta te-a mântuit*” (Luca 17, 19).

Din minunata întâmplare a vindecării leproșilor, reiese că recunoștința este modalitatea de efort personal a omului aflat pe calea realizării deplinătății în Hristos. Prin efortul recunoștinței - căci este un efort să recunoști că tot ce ai și tot ce ești este primit în dar, și astfel să devii vas al darurilor - se statornicește, se întărește, orientarea spre Dumnezeu. Recunoștința este o „virtute de metamorfoză”, care concentrează în sine toată capacitatea de a-L primi, în întregime, pe Dumnezeu în noi. Sufletul recunoscător trece din starea de latență în starea de lucrare, în care devine cu puțință dezvoltarea în „act”, a ceea ce este deja primit prin „dar și har”. Recunoscătorul primește și transfigurează totul, căci pentru el „*nimic nu e de lepădat, dacă se ia cu mulțumire*” (I, Timotei, 4, 4-5). Recunoștința trebuie așadar să fie exprimată, nu numai prin facerea de bine celui care ne-a făcut nouă un bine sau prin adresarea unui cuvânt de mulțumire, ci trebuie să ne transforme, până la măsura de a fi și noi buni cu alții, *repetând fapta care s-a făcut cu noi*.

Că recunoștința își are izvorul în însăși relația Persoanelor Treimice, ne-o arată exprimarea ei de către Iisus, atunci când mulțumește Tatălui. El spune la Învierea lui Lazăr: „*Părinte, Îți mulțumesc că m-ai ascultat*” (Ioan, II, 41). Deși Iisus știe că moartea lui Lazăr nu este o moarte definitivă, „*ci spre slava lui Dumnezeu*” (Ioan, II, 4), El parcurge efectiv, cu umanitatea Sa, toate treptele suferinței spre mulțumirea către Tatăl. La mormânt, oamenii „au ridicat piatra”, iar „Iisus și-a ridicat ochii în sus”. Această translație din

material în spiritual, prin mulțumirea adusă transformând însăși moartea în Înviere. Rugăciunea lui Iisus (Ioan 17, 1-26) constituie de asemenea o mulțumire supremă înălțată Tatălui, pentru Sine, pentru apostoli și pentru toți credincioșii, ca, „desăvârșiți să fie întru unime”. Iar glasul care se aude din cerurile deschise „Acesta este Fiul meu preaiubit întru care am binevoit” (Evdocheo = recunoștință), desăvârșește recunoștința intra-trinitară.

Diversele grade de recunoștință, dar mai ales cele care cuprind nivelul orizontal inter-uman și nivelul vertical al recunoștinței exprimată de om față de Dumnezeu, precum și cel intra-trinitar, exprimat de Fiul către Tatăl și de Tatăl către Fiul, în prezența Duhului Sfânt, ne arată că recunoștința apare ca „liant viu” ce unește lumile în amploarea și măreția Cerului Universal. Prin recunoștință ne arătăm cunoscători ai lui Dumnezeu, Care a coborât până la noi și ne simțim datori a ne înălța cugetul și inima spre El, aducându-i lauda și mulțumirea noastră. Calea Euharistiei (Evharisto=mulțumire) este calea recunoștinței față de Hristos, a pururea îndreptării spre Dumnezeu, devenită modelul uman de contemplare a teofaniilor din „cerul lăuntric”. Sfânta Liturghie este „reactualizarea repetată continuu a iubirii lui Dumnezeu pentru omenire și a mijlocirii Lui atotputernice pentru mântuirea lumii și a fiecărui membru a neamului omenesc, în mod separat” (Părintele Ioan de Kronstadt). Înțelegem de ce Sfânta Euharistie este culmea de har și de rugăciune a vieții creștine. Omul este prin excelență o ființă euharistică, adică recunoscătoare Ziditorului său. Iar prin aceasta el îi împlinește chemarea pe care Dumnezeu i-a adresat-o încă de la creație prin însuși chipul după care l-a zidit, descoperindu-și astfel menirea ontologică.

Vasilica Onofrei

Din semnificațiile onomastice ale săptămânii

Atanasie – este o creație creștină de la adjectivul grecesc *Athanatos* = “nemuritor” și substantivul *athanasia*, “nemurire”.

Chiril – corespunde numelui pers. gr. *Kyrillos*, la origine un derivat cu sensul „dumnezeiesc, divin” de la subst. *kyrios*.

Eftimie – de proveniență greacă, corespunde subst. *euthymia*, „liniște sufletească” și „fire, temperament bun”.

Eusebiu, Eusebia – nume de origine greacă, este o creație a onomasticii creștine de la adj. *eusebis*, „evlavios, pios, blând”.

Maxim – nume ce are la bază cognomenul lat. *Maximus*, cu valoare afectivă și augurală, format de la adj. *maximus*, forma superlativă pentru *magnus*, „mare”.

Xenia – nume afectiv de origine greacă, este continuatorul pers. *Xéne*, apropiat de subst. *xenos* „oaspete” sau de adj. *xenios, xenia*, „ospitalier”.

După *Dicționarul enciclopedic al numelor de botez*

Din sinaxarul săptămânii

În ziua de **18 ianuarie**, Biserica Ortodoxă îi sărbătorește pe **Sfinții Atanasie și Chiril, Arhiepiscopii Alexandriei**.

Sfântul Atanasie a trăit în zilele împăratului Constantin (306-337) și sub toți împărații, până în vremea lui Valens împăratul (364-378), fiind din cetatea Alexandriei și, după neam, mai mult egiptean decât grec. A crescut învățând carte în lumea Bisericii și a poporului de care era iubit.

Însoțindu-l pe episcopul său, Sfântul Alexandru din Alexandria, diaconul Atanasie a participat la Sinodul I ecumenic de la Niceea (325), unde cu certe dovezi a arătat rătăcirea lui Arie și a cerut osândirea ereziei lui potrivit căreia Hristos este un simplu om, fără a fi și Dumnezeu adevărat. Ajuns episcop și patriarh în Alexandria, toată viața Sfântului Atanasie a fost o luptă contra ereziei lui Arie și o luptă pentru mărturisirea de credință de la Niceea, o luptă de 45 de ani, trebuind să îndure cinci izgoniri de pe scaunul său, dar mărturisind până la capăt dreapta credință. La vârsta de 77 ani, întors la scaunul său după a cincea izgonire, Sfântul Atanasie a trecut la cele veșnice (373); Biserica, cinstindu-l ca pe un mare Părinte al Ortodoxiei, îl numără în ceata Sfinților Ierarhi.

Sfântul Chiril era originar tot din Alexandria, dar a trăit în zilele binecredinciosului Teodosie cel Mic (403 – 450), fiind nepot lui Teofil, patriarhul Alexandriei și următor la scaunul acestuia (412). În anul 431 participă la Sinodul de la Efes, condamnăm învățătura rău credinciosului Nestorie, care, înțelegând greșit taina Întrupării lui Dumnezeu, nu numai că nu cinstea pe Maica Domnului, ci mai vartos neîncetat o defăima.

Luptând, așadar, pentru dreapta cinstire a lui Hristos și a Maicii Domnului în Biserică, atât la Sinod, cât și prin cărțile pe care le-a scris, și strălucind și prin alte bunătăți, Sfântul Patriarh Chiril din Alexandria a răposat cu pace în Domnul (444), la adânci bătrâneți, Biserica numărându-l printre marii Sfinți Ierarhi și Dascăli a toată creștinătatea.

În ziua de **20 ianuarie**, în calendarul creștin ortodox este pomenit *Cuviosul Eftimie cel Mare*, care a trăit în vremea împărăției lui Teodosie cel Mare (379-395), ajungând până în zilele lui Leon împăratul (457-474), fiind originar din Melitina, din părțile Armeniei. Intrând de copil între slujitorii bisericii (după moartea tatălui, mama sa îl încredințează fratelui ei, care era preot, iar acesta l-a dus la casa episcopului Armeniei), a deprins bine

Sfintele Scripturi, viața curată și toată învățătura de credință.

La vârsta de 29 de ani, s-a dus la Ierusalim unde s-a stabilit la mănăstirea Fara vreme de cinci ani, după care împreună cu prietenul său de suflet Cuviosul Teoctist, a mers într-o peșteră, către Iordan. Au trăit acolo mulți ani, în viață aspră de sihaștri, necurmat trudindu-și trupul și dorind în liniște a vorbi cu Dumnezeu prin rugăciune. Sfântul Eftimie a devenit cunoscut și cinstit de cei trei mari îndrumători ai vieții pustnicești din Țara Sfântă, în vremea lui: Sfântul Simeon Stâlpcul, fericitul Sava cel Sfințit și Sfântul Teodosie; și toți patru apărau dreapta credință împotriva rătăcirilor din vremea aceea, fericitul Eftimie întorcând la dreapta credință încă și pe împărăteasa Evdochia. Ajungând la vârsta de 97 de ani, Sfântul Eftimie a răposat întru Domnul în zilele împăratului Leon cel Mare. În toată viața sa, n-a căutat niciodată vreo mărire lumească, ci a rămas un simplu iubitor de străini și un îndrumător de sihaștri.

După *Proloagele, vol.I*

RUGĂCIUNI DE MULȚUMIRE LA ÎNCHEIEREA UNEI ACTIVITĂȚI

Doamne Iisuse Hristoase, Cel ce ești plinirea tuturor bunătăților, Ție îți mulțumesc pentru ajutorul și sporul ce mi-ai dat la lucrul meu acesta, pa care cu Harul Tău l-am făcut astăzi. Și acum mă rog Ție, Doamne, fă ca lucrarea mea să-mi fie de folos. Umples de bucurie și de veselie sufletul meu și mă mântuiește, ca un mult Milostiv și de oameni iubitor. Amin.

Doamne Iisuse Hristoase, Dumnezeul nostru, Dumnezeule a toată milostivirea și îndurarea, care ai nemăsurată milă, nespuse și neajunsă iubire de oameni, căzând acum către a Ta slavă, cu frică și cu cutremur, aduc Ție mulțumire pentru binefacerile de care m-ai învrednicit pe mine, nevrednicul robul Tău. Te slăvesc, Te laud și Te cânt ca pe un Domn, Stăpân și făcător de bine. Și iarăși căzând înaintea Ta, îți mulțumesc și cu smerenie mă rog nemăsuratei și negrăitei Tale milostiviri, ca și de acum înainte să-mi dăruiești faceri de bine, ca să sporesc în dragostea de Tine și de aproapele meu. Izbăvește-mă de tot răul și necazul. Dăruiește-mi liniște și mă învrednicește ca în toate zilele vieții mele, totdeauna mulțumire să-Ți aduc și să grăiesc și să cânt cele preabune, Tatălui și Fiului și Sfântului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor. Amin.

De astăzi începe Săptămâna de rugăciune pentru unitatea creștinilor

Săptămâna de rugăciune pentru unitatea creștinilor (18-25 ianuarie 2004) va începe duminică, 18 ianuarie, în capela Institutului Teologic Romano-Catolic. Închiderea va avea loc în Catedrala Mitropolitană veche "Sfântul Gheorghe" din Iași, duminică, 25 ianuarie. Anul trecut această perioadă de rugăciune a început într-o biserică ortodoxă. Potrivit tradiției alternanței, anul acesta va începe într-o biserică romano-catolică și se va încheia într-o biserică ortodoxă. Sâmbătă 24 și, respectiv, duminică, 25 ianuarie, la momentele de rugăciune ecumenică vor participa Înalț Prea Sfințitul Daniel Mitropolitul Moldovei și Bucovinei și Prea Sfințitul Petru, Episcopul Diezezei Catolice de Iași.

În România, prima celebrare ecumenică dedicată rugăciunii pentru unitate datează din anul 1964 și de atunci ea este reluată în fiecare an, constituind un bun prilej de rugăciune în comun și de întâlnire între creștinii aparținând diferitelor confesiuni, dar și între responsabili Bisericii.

În centrul celebrării ecumenice propuse pentru Săptămâna de rugăciune pentru unitatea creștinilor 2004 se află tema aleasă pentru acest an: **"Pacea mea o dau vouă" (Ioan 14,27).**

Proiectul inițial al textului "*Rugăciune pentru unitatea creștinilor 2004*" a fost elaborat în Siria, de comunitatea fraților din Alep. Grupul pregător internațional, numit de către Consiliul Pontifical pentru Promovarea Unității Creștinilor (Biserica Catolică) și Comisia "Credință și Constituție" (Consiliul Ecumenic al Bisericilor), au dat textelor propuse forma lor definitivă, cu ocazia reuniunii anuale. Aceasta s-a ținut la Secretariatul Pastoral al Sediului Conferinței Episcopale din Sicilia.

Programul din Săptămâna de Rugăciune pentru Unitatea Creștinilor 18-25 ianuarie 2004

- **Duminică, 18 ianuarie, ora 17.00** – Se deschide săptămâna de rugăciune la Capela Institutului Teologic Romano-Catolic Iași
  - *Omilie:* pr. prof. Gheorghe Popa, decanul Facultății de Teologie "Dumitru Stăniloae" Iași
- **Luni, 19 ianuarie, ora 17.00** - Capela Facultății de Teologie Ortodoxă "Dumitru Stăniloae" Iași
  - *Omilie:* pr. prof. dr. Wilhelm Dancă, rectorul Institutului Teologic Romano-Catolic Iași

- **Marti, 20 ianuarie, ora 17.00** - Biserica Romano-catolică "Sf. Tereza" Iași
  - *Omilie:* pr. cuv. arhim. Varlaam Merticariu, vicar administrativ
- **Miercuri, 21 ianuarie, ora 17.00** - Biserica "Sf. Nicolae" - Socola (pr. Grigore Timoftescu)
  - *Omilie:* Mons. dr. Alois Fechet, vicar episcopal
- **Joi, 22 ianuarie, ora 17.00** - Biserica Romano-Catolică "Sf. Anton" Iași
  - *Omilie:* pr. Vasile Nechita, inspector pe probleme de educație religioasă
- **Vineri, 23 ianuarie, ora 17.00** - Biserica "Ss. Apostoli Petru și Pavel" - Bărboi (protoiereu Constantin Andrei)
  - *Omilie:* pr. Cornel Cadar, consilier cultural al Episcopiei Romano-Catolice Iași
- **Sâmbătă, 24 ianuarie, ora 17.00** - Catedrala Catolică "Adormirea Maicii Domnului" Iași
  - *Omilie:* Înalț Preasfinția sa Daniel, mitropolitul Moldovei și Bucovinei
- **Duminică, 25 ianuarie, ora 17.00** - Încheierea Săptămânii de rugăciune pentru unitatea creștinilor: Catedrala mitropolitană veche "Sf. Gheorghe" Iași
  - *Omilie:* Preasfințitul Petru Gherghel, episcop romano-catolic de Iași

Comemorare: Verginea Ghiragosian, apropiată colaboratoare a parohiei noastre, pomenită la 40 de zile de la deces de către nepoți, familia Nicolae și Florica Cimpoi și de celelalte rude.

Publicație editată de parohia TOMA COZMA
Str. Toma Cozma, nr. 41, cod poștal 700 554, Iași,
tel/fax **211 273**, e-mail: margineanu@mail.dntis.ro
Preot paroh Mihai Mărgineanu
Secretar redacție: Vasilica Onofrei

Se distribuie prin pangarul parohiei. Pentru susținerea acestei publicații, dar și pentru activitățile culturale și filantropice ale parohiei, primim donații în contul 276 450 deschis la Raiffeisen Bank,, filiala Iași.